

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Język SCS i gramatyka historyczna języka rosyjskiego (Wykład), PG_00149927						
Kierunek studiów	Filologia rosyjska (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2024 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu			2025/2026		
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć			Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów		
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji			na uczelni		
Rok studiów	2	Język wykładowy			polski		
Semestr studiów	3	Liczba punktów ECTS			2.0		
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia			zaliczenie		
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Filologiczny -> Instytut Rusycystyki i Studiów Wschodnich -> Zakład Języka Rosyjskiego i Przekładoznawstwa						
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr hab. Tatiana Kananowicz				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu		dr hab. Tatiana Kananowicz				
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach		Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		2.0		18.0	50
Cel przedmiotu	Zapoznać studentów z systemem języka staro-cerkiewno-słowiańskiego (fonetyka, morfologia), z miejscem języka SCS w kulturze ogólnosłowiańskiej i rosyjskiej i wpływem na język rosyjski; przedstawić najważniejsze okresy rozwoju języka rosyjskiego, zapoznać ze zmianami historyczno-językowymi, które zaszły w poszczególnych podsystemach języka rosyjskiego w trakcie jego rozwoju.						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[FROSL3_U11] Definiuje, objaśnia i stosuje poprawnie w mowie i w piśmie podstawowe zagadnienia właściwe dla językoznawstwa i literaturoznawstwa w pracy nad wybranymi tematami w języku rosyjskim i polskim.	w pracy z prostymi tekstami dawnymi umie rozpoznawać i objaśniać procesy fonetyczne oraz określać formy morfologiczne poszczególnych wyrazów	[SU4] test/exam - oral or written [SU6] demonstration of practical skills
	[FROSL3_W06] W zaawansowanym stopniu zna i rozumie terminologię specjalistyczną oraz ma zaawansowaną wiedzę w zakresie gramatyki języka rosyjskiego.	zna ogólną terminologię językoznawczą z zakresu gramatyki opisowej oraz terminologię specjalistyczną związaną z procesami historyczno-językowymi, ma uporządkowaną wiedzę w zakresie gramatyki historycznej języka rosyjskiego i języka SCS	[SW4] test/exam - oral or written
	[FROSL3_W01] Ma zaawansowaną wiedzę o miejscu i znaczeniu filologii w systemie nauk oraz jej specyfice przedmiotowej i metodologicznej.	ma zaawansowaną wiedzę o miejscu i znaczeniu wiedzy z zakresu języka SCS i gramatyki historycznej języka rosyjskiego w systemie nauk filologicznych	[SW4] test/exam - oral or written [SW1] oral statement/ conversation/discussion
	[FROSL3_K01] Ma świadomość zakresu swojej wiedzy filologicznej i umiejętności fachowych oraz rozumie potrzebę dalszego, ciągłego rozwoju własnych kompetencji w zakresie językoznawstwa, literaturoznawstwa, nauk o kulturze i religii.	ma świadomość zakresu swojej wiedzy językoznawczej i dąży do jej zgłębiania w celu lepszego poznania języka rosyjskiego w jego rozwoju historycznym; szanuje dziedzictwo słowiańskie w postaci języka SCS i spisanych w tym języku zabytków	[SK1] oral statement/conversation/ discussion
	[FROSL3_W12] W stopniu zaawansowanym zna i rozumie podstawowe metody badawcze polegające na analizie i interpretacji językowych wytworów kultury przy zastosowaniu właściwych lingwistycznych narzędzi warsztatu filologa.	zna i rozumie podstawowe metody badawcze gramatyki historycznej, z których pomocą może analizować proste teksty w języku SCS i staroruskim pod względem zaprezentowanych w nich zjawisk fonetycznych i występujących form morfologicznych	[SW4] test/exam - oral or written [SW1] oral statement/ conversation/discussion
	[FROSL3_U08] Potrafi rozpoznawać różne rodzaje tekstów, a także przeprowadzać ich krytyczną analizę i interpretację z zastosowaniem typowych metod językoznawczych, w celu określenia ich znaczeń, przynależności gatunkowej i dyskursywnej, skuteczności komunikacyjnej, a także oddziaływania społecznego i miejsca w procesie historyczno-językowym.	potrafi czytać i tłumaczyć proste teksty w języku SCS i staroruskim	[SU4] test/exam - oral or written [SU6] demonstration of practical skills
	[FROSL3_K02] Jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w grupach, organizacjach i instytucjach realizujących działania na rzecz integracji kulturowej, promowania kultury, a także jest zdolny do porozumiewania się z osobami będącymi i nie będącymi specjalistami w danej dziedzinie.	ma gotowość do działań na rzecz promowania ogólnego dziedzictwa słowiańskiego i wiedzy o nim	[SK1] oral statement/conversation/ discussion
	[FROSL3_U06] Potrafi posługiwać się podstawowymi ujęciami teoretycznymi, paradygmatami badawczymi i pojęciami właściwymi dla językoznawstwa.	potrafi posługiwać się podstawowymi metodami analizy historyczno-porównawczej, widzi powiązania pomiędzy gramatyką współczesnego języka rosyjskiego i jej wcześniejszymi etapami rozwoju	[SU1] oral statement/conversation/ discussion [SU4] test/exam - oral or written [SU6] demonstration of practical skills

Treści przedmiotu	<p>Gramatyka historyczna języka rosyjskiego jako nauka. Okresy rozwoju języka rosyjskiego. Język SCS i jego wpływ na rozwój języka rosyjskiego.</p> <p>Początki kultury językowej Słowian wschodnich: rozpad prasłowiańskiej wspólnoty językowej i wyłonienie się trzech zespołów języków słowiańskich. Misja Cyryla i Metodego. Głagolica i cyrylica. Ważniejsze zabytki piśmiennictwa języka SCS i staroruskiego. Zewnętrzna strona tekstów materiału, zdobnictwo, rodzaje pisma; pojawienie się druku i pierwsze teksty drukowane; reformy [orto]grafii. Główne prawa rozwojowe języka prasłowiańskiego. Pochodzenie i rozwój starosłowiańskich samogłosek: jusy. Ich los we wschodniosłowiańskim systemie wokalicznym. Pochodzenie i rozwój starosłowiańskich samogłosek: jery. Ich los we wschodniosłowiańskim systemie wokalicznym. Prawo sylaby otwartej i rozwój grup typu *tort, *toit, *tert, *teit. Prawo synharmonii sylabowej i 1, 2 i 3 palatalizacja spółgłosek tylnojęzykowych. Uproszczenie grup spółgłoskowych. Zmiany spółgłosek wywołane sąsiedztwem j. Rzeczowniki w SCS i języku staroruskim. Los deklinacji. Zaimki w SCS i języku staroruskim. Rozwój zaimków wskazujących. Przymiotniki w SCS i języku staroruskim. Formy krótkie i pełne. Liczebnik w SCS i języku staroruskim. System czasowy w SCS i języku staroruskim: aoryst, imperfectum, perfectum, pluquamperfectum. Formy czasu przyszłego. Tryb rozkazujący.</p>		
Wymagania wstępne i dodatkowe	<p>Warunkiem przystąpienia do przedmiotu jest zaliczenie wstępu do językoznawstwa w semestrze 1 i zdanie egzaminu z gramatyki opisowej języka rosyjskiego w semestrze 2.</p> <p>Znajomość języka rosyjskiego na poziomie pozwalającym uzyskać założone efekty kształcenia, podstaw językoznawstwa i gramatyki opisowej języka rosyjskiego, chyba że w szczególnych przypadkach prowadzący postanowi inaczej.</p>		
Sposoby i kryteria oceniania osiągniętych efektów uczenia się	Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
	kolokwium	51.0%	50.0%
	zaliczeniowa praca pisemna	51.0%	50.0%
Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur		<p>Gorškova O.V., Hmelevskaâ T.A., Sbornik upražnenij po staroslavânskomu âzyku. Moskva 1985.</p> <p>Haburgaev G.A. Staroslavânskij âzyk, Moskva 1986.</p> <p>Bartoszewicz A., Gorszkowa K., Chaburgajew G., Zarys gramatyki historycznej języka rosyjskiego, Warszawa 1982.</p> <p>Bielecka-Latkowska J., , Kielce 1977.</p> <p>Moszyński L., Wstęp do filologii słowiańskiej, Warszawa 1984.</p>
	Uzupełniająca lista lektur		<p>Bartuła Cz., Podstawowe wiadomości z gramatyki staro-cerkiewno-słowiańskiej na tle porównawczym, Warszawa 1997.</p> <p>Galster I., Zarys gramatyki historycznej języka rosyjskiego, Warszawa 1998.</p> <p>Haburgaev G.A., Stanovlenie russkogo âzyka. Posobie po istoričeskoj grammatike, Moskva 1980.</p> <p>Istrin V.A., 1100 let slavânskoj azbuki, Moskva 1988</p>
	Adresy eZasobów		
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	<p>Opisz przebieg misji Cyryla i Metodego.</p> <p>Przytocz prasłowiańską formę rzeczowników: słoma, proch</p>		
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy		